

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (δεύτερο τμήμα)
της 15ης Ιουνίου 2006 *

Στις συνεκδικαζόμενες υποθέσεις C-393/04 και C-41/05,

με αντικείμενο αιτήσεις εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, που υπέβαλαν το *cour d'appel de Liège* (C-393/04) και το *tribunal de première instance de Liège* (C-41/05) (Βέλγιο), με αποφάσεις της 15ης Σεπτεμβρίου 2004 και της 24ης Ιανουαρίου 2005, οι οποίες περιήλθαν στο Δικαστήριο στις 17 Σεπτεμβρίου 2004 και στις 3 Φεβρουαρίου 2005, αντίστοιχα, στο πλαίσιο των δικών

Air Liquide Industries Belgium SA

κατά

Ville de Seraing (C-393/04),

Province de Liège (C-41/05),

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (δεύτερο τμήμα),

συγκείμενο από τους C. W. A. Timmermans, πρόεδρο τμήματος, J. Makarczyk, R. Silva de Lapuerta (εισηγήτρια), P. Küris και Γ. Αρέστη, δικαστές,

* Γλώσσα διαδικασίας: η γαλλική.

γενικός εισαγγελέας: A. Tizzano
γραμματέας: K. Sztranc, υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 13ης Οκτωβρίου 2005,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που υπέβαλαν:

- η Air Liquide Industries Belgium SA, εκπροσωπούμενη από τους P. De Bandt, H. Deckers και G. Lienart, avocats,

- η Ville de Seraing, εκπροσωπούμενη από τους J.-L. Gilissen, R. Ghods και M.-P. Donea, avocats,

- η Province de Liège, εκπροσωπούμενη από τον C. Collard, avocat,

- η Βελγική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τον M. Wimmer,

- η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους J.-P. Kerpenne και B. Stromsky,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 30ής Μαρτίου 2006,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- 1 Οι αιτήσεις εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως αφορούν την ερμηνεία της έννοιας της κρατικής ενισχύσεως και τις ενδεχόμενες έννομες συνέπειες σε εθνικό επίπεδο που απορρέουν από την ύπαρξη μιας τέτοιας ενισχύσεως. Οι αιτήσεις εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως αφορούν επίσης την ερμηνεία των εννοιών της φορολογικής επιβαρύνσεως ισοδυνάμου αποτελέσματος και του εσωτερικού φόρου.
- 2 Οι αιτήσεις αυτές υποβλήθηκαν στο πλαίσιο διαφορών μεταξύ της Air Liquide Industries Belgium SA (στο εξής: Air Liquide) και της Ville de Seraing [Δήμου του Seraing], αφενός, και της Province de Liège [Επαρχίας της Λιέγης], αφετέρου.
- 3 Η Air Liquide αποτελεί διεθνή όμιλο που ειδικεύεται στην παραγωγή και τη μεταφορά βιομηχανικών και ιατρικών αερίων και παρέχει επίσης συναφείς υπηρεσίες. Ειδικότερα, η Air Liquide παρέχει οξυγόνο, άζωτο, υδρογόνο και πολλά άλλα αέρια σε επιχειρήσεις διαφόρων τομέων δραστηριότητας, όπως η σιδηρουργία ή η διύλιση, η χημική βιομηχανία ή η μεταλλουργία, η υαλουργία, η βιομηχανία ηλεκτρονικών ειδών, χάρτου, επεξεργασίας τροφίμων, ιατρικών ειδών ή η αεροδιαστημική βιομηχανία.
- 4 Στο πλαίσιο των δραστηριοτήτων της, η Air Liquide εξασφαλίζει, μεταξύ άλλων, τη μεταφορά βιομηχανικού αερίου από τις διάφορες εγκαταστάσεις παραγωγής, οι οποίες βρίσκονται στο Βέλγιο, στη Γαλλία και στην Ολλανδία, προς τους πελάτες της, οι οποίοι εδρεύουν σε αυτά τα τρία κράτη. Η μεταφορά αυτή εξασφαλίζεται, στα προαναφερθέντα κράτη, μέσω ενός δικτύου αγωγών πολύ υψηλής πίεσεως που καθιστά δυνατή την τροφοδοσία των εγκαταστάσεων των μεγάλων καταναλωτών στις περιοχές παραγωγής σιδήρου και χημικών προϊόντων.

- 5 Για την τροφοδοσία του δικτύου των αγωγών της, η Air Liquide έχει την εκμετάλλευση μιας μονάδας παραγωγής βιομηχανικού αερίου εντός των ορίων του Δήμου του Seraing, στην Επαρχία της Λιέγης. Η μονάδα αυτή περιλαμβάνει ένα σταθμό συμπίεσεως του εν λόγω αερίου.

Το εθνικό νομικό πλαίσιο

- 6 Στις 13 Δεκεμβρίου 1999, το δημοτικό συμβούλιο της πόλεως Seraing εξέδωσε κανονισμό με τον οποίο θεσπίσθηκε φόρος κινητήριας δύναμης. Ο κανονισμός αυτός επιβάλλει στις βιομηχανικές, εμπορικές, χρηματοπιστωτικές ή γεωργικές επιχειρήσεις που είναι εγκατεστημένες στην περιφέρεια του ως άνω δήμου ετήσιο φόρο επί των κινητήρων που χρησιμοποιούνται για τη λειτουργία μιας εγκατάστασεως ή των παραρτημάτων της, ανεξαρτήτως της ουσίας ή της πηγής ενέργειας που θέτει τους κινητήρες σε λειτουργία. Το ύψος του φόρου είναι ανάλογο με την ισχύ του χρησιμοποιούμενου κινητήρα.
- 7 Το άρθρο 3 του εν λόγω δημοτικού κανονισμού προβλέπει την απαλλαγή από τον φόρο αυτό σε ορισμένες περιπτώσεις. Ειδικότερα, κατά το ένατο εδάφιο αυτού του άρθρου, απαλλάσσονται από τον φόρο κινητήριας δύναμης οι κινητήρες που χρησιμοποιούνται στους σταθμούς συμπίεσεως φυσικού αερίου προκειμένου να τίθενται σε λειτουργία οι συμπιεστές οι οποίοι δημιουργούν το απαραίτητο για τους αγωγούς τροφοδοσίας επίπεδο πίεσεως.
- 8 Στις 30 Οκτωβρίου 1998 και στις 29 Οκτωβρίου 1999, το επαρχιακό συμβούλιο της Λιέγης εξέδωσε κανονισμό με τον οποίο θεσπίσθηκε φόρος κινητήριας δύναμης. Ο κανονισμός αυτός προβλέπει, υπέρ της Επαρχίας της Λιέγης, ετήσιο φόρο επί των κινητήρων, ανεξαρτήτως της ουσίας που τους θέτει σε λειτουργία. Ο φόρος αυτός επιβάλλεται στις βιομηχανικές, εμπορικές, χρηματοπιστωτικές και γεωργικές επιχειρήσεις και σε κάποιες επαγγελματικές δραστηριότητες. Το ύψος του είναι ανάλογο με την ισχύ του χρησιμοποιούμενου κινητήρα.

- 9 Το άρθρο 5 του κανονισμού αυτού προβλέπει σε πολλές περιπτώσεις την απαλλαγή από τον φόρο αυτό. Ειδικότερα, κατά το άρθρο 5, παράγραφος 12, του εν λόγω κανονισμού, απαλλάσσονται από τον φόρο κινητήριας δύναμης οι κινητήρες που χρησιμοποιούνται στους σταθμούς συμπίεσεως φυσικού αερίου προκειμένου να τίθενται σε λειτουργία οι συμπιεστές οι οποίοι δημιουργούν το απαραίτητο για τους αγωγούς τροφοδοσίας επίπεδο πίεσεως.

Οι κύριες δίκες και τα προδικαστικά ερωτήματα

Η υπόθεση C-393/04

- 10 Στις 28 Ιουνίου 2000, η Air Liquide έλαβε από τον Δήμο του Seraing ειδοποίηση οφειλής για ποσό 41 275 757 βελγικών φράγκων (BEF) (1 023 199,20 ευρώ) λόγω φόρου κινητήριας δύναμης για το έτος 1999.
- 11 Στις 22 Σεπτεμβρίου 2000, η Air Liquide υπέβαλε διοικητική ένσταση κατά της επιβολής του φόρου αυτού ενώπιον του δημοτικού συμβουλίου του ως άνω δήμου.
- 12 Ακολούθως, η Air Liquide άσκησε, ενώπιον του tribunal de première instance de Liège (Πρωτοδικείου Λιέγης), προσφυγή περί ακυρώσεως της αποφάσεως με την οποία [το δημοτικό συμβούλιο του Seraing] απέρριψε την ένστασή της. Με την προσφυγή αυτή, η εταιρεία επικαλείται ότι ο φόρος κινητήριας δύναμης εισάγει διακρίσεις στο μέτρο, ιδίως, που ισχύει φορολογική απαλλαγή υπέρ των εταιρειών μεταφοράς φυσικού αερίου, απαλλαγή την οποία η προσφεύγουσα χαρακτηρίζει αυθαίρετη.
- 13 Με απόφαση της 28ης Νοεμβρίου 2002, το tribunal de première instance de Liège απέρριψε την ως άνω προσφυγή ως αβάσιμη.

- 14 Η Air Liquide άσκησε έφεση κατά της αποφάσεως αυτής ενώπιον του cour d'appel de Liège, το οποίο αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

«Πρέπει να θεωρηθεί ως κρατική ενίσχυση, κατά την έννοια του άρθρου 87 του κωδικοποιημένου κειμένου της Συνθήκης περί ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας, η απαλλαγή από το δημοτικό φόρο κινητήριας δύναμης που χορηγείται μόνον υπέρ των κινητήρων που χρησιμοποιούνται στους σταθμούς φυσικού αερίου, αποκλεισμένων των κινητήρων που χρησιμοποιούνται για άλλα βιομηχανικά αέρια;»

Η υπόθεση C-41/05

- 15 Στις 20 Απριλίου 2000 και στις 9 Μαΐου 2001, η Επαρχία της Λιέγης απέστειλε στην Air Liquide ειδοποίηση οφειλής φόρου κινητήριας δύναμης ύψους 4 744 980 BEF (117 624,98 ευρώ) για το οικονομικό έτος 1999 και 2 403 360 BEF (59 577,74 ευρώ) για το οικονομικό έτος 2000.
- 16 Στις 26 Ιουνίου 2000 και στις 23 Ιουλίου 2001, η Air Liquide υπέβαλε στις αρχές της Επαρχίας της Λιέγης διοικητική ένσταση κατά της επιβολής των ως άνω φορολογικών οφειλών.
- 17 Κατόπιν της απορρίψεως αυτής της διοικητικής ενστάσεως, η Air Liquide άσκησε προσφυγή ενώπιον του tribunal de première instance de Liège με αίτημα την απαλλαγή της από τις εν λόγω φορολογικές οφειλές και την επιστροφή των φόρων που καταβλήθηκαν πριν από το οικονομικό έτος 1999, συνολικού ύψους 30 788 100 BEF (763 217,06 ευρώ). Με την προσφυγή αυτή, η εταιρεία επικαλείται ότι ο φόρος κινητήριας δύναμης εισάγει διακρίσεις στο μέτρο, ιδίως, που ισχύει φορολογική απαλλαγή υπέρ των εταιρειών μεταφοράς φυσικού αερίου, καθώς και ότι ο φόρος αυτός είναι αντίθετος προς τη Συνθήκη ΕΚ.

18 Το tribunal de première instance de Liège αποφάσισε να αναστείλει τη διαδικασία και να υποβάλει στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

- «1) Πρέπει να θεωρηθεί ότι συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 του κωδικοποιημένου κειμένου της Συνθήκης περί Ιδρύσεως της Ευρωπαϊκής Κοινότητας η απαλλαγή από επαρχιακό φόρο κινητήριας δύναμης η οποία ισχύει μόνο για τους κινητήρες που χρησιμοποιούνται στους σταθμούς φυσικού αερίου και δεν ισχύει και για τους κινητήρες που χρησιμοποιούνται σε σχέση με άλλα βιομηχανικά αέρια;
- 2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στο προηγούμενο ερώτημα, πρέπει το εθνικό δικαστήριο, στο οποίο θα προσφύγει φορολογούμενος ο οποίος δεν έτυχε της απαλλαγής από τον επαρχιακό φόρο, να υποχρεώσει τη δημόσια αρχή που εισέπραξε τον εν λόγω φόρο να τον επιστρέψει στον φορολογούμενο, αν διαπιστώσει ότι, για νομικούς ή πρακτικούς λόγους, η δημόσια αρχή που επέβαλε τον φόρο δεν έχει τη δυνατότητα να απαιτήσει την καταβολή του αντιστοίχου φόρου από τον φορολογούμενο ο οποίος επωφελήθηκε της απαλλαγής από τον επαρχιακό φόρο επί των κινητήρων;
- 3) Πρέπει να θεωρηθεί ότι συνιστά φόρο ισοδυνάμου αποτελέσματος, που απαγορεύεται από τα άρθρα 25 επ. του κωδικοποιημένου κειμένου της Συνθήκης, ο φόρος κινητήριας δύναμης ο οποίος επιβαρύνει τους κινητήρες που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά βιομηχανικού αερίου, η οποία πραγματοποιείται μέσω αγωγών υπό πολύ υψηλή πίεση, για την εξασφάλιση της οποίας απαιτείται η λειτουργία σταθμών συμπίεσεως, στην περίπτωση που προκύπτει ότι, de facto, ο φόρος επιβάλλεται από επαρχιακή ή κοινοτική αρχή στο πλαίσιο της μεταφοράς βιομηχανικού αερίου εκτός των ορίων της εν λόγω επαρχίας ή κοινότητας, ενώ η μεταφορά φυσικού αερίου υπό τις αυτές συνθήκες απαλλάσσεται του εν λόγω φόρου;
- 4) Πρέπει να θεωρηθεί ως εσωτερικός φόρος, που απαγορεύεται από τα άρθρα 90 επ. της Συνθήκης, ο φόρος κινητήριας δύναμης ο οποίος επιβάλλεται στους κινητήρες που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά βιομηχανικού αερίου μέσω

αγωγών υπό υψηλή πίεση, η οποία απαιτεί την λειτουργία σταθμών συμπίεσεως, στην περίπτωση που η μεταφορά του φυσικού αερίου απαλλάσσεται του εν λόγω φόρου;

- 5) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως στα προηγούμενα ερωτήματα, δικαιούται ο φορολογούμενος ο οποίος κατέβαλε τον φόρο κινητήριας δύναμης να αξιώσει την επιστροφή των ποσών που κατέβαλε μετά τις 16 Ιουλίου 1992, ημερομηνία εκδόσεως της αποφάσεως Legros κ.λπ.;»
- 19 Με διάταξη του προέδρου του δευτέρου τμήματος του Δικαστηρίου της 21ης Ιουλίου 2005, οι υποθέσεις C-393/04 και C-41/05 ενώθηκαν προς συνεκδίκαση για τους σκοπούς της προφορικής διαδικασίας και της εκδόσεως αποφάσεως.

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

Επί του ερωτήματος που υποβλήθηκε στην υπόθεση C-393/04 και του πρώτου ερωτήματος που υποβλήθηκε στην υπόθεση C-41/05

Επί του παραδεκτού των ερωτημάτων

- 20 Η Βελγική Κυβέρνηση και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων ισχυρίζονται ότι τα δύο ερωτήματα είναι απαράδεκτα δεδομένου ότι, ακόμη και στην περίπτωση καταφατικής απαντήσεως, ουδόλως θα επηρέαζαν την επίλυση των διαφορών των κυρίων δικών, αντικείμενο των οποίων είναι η επιστροφή των καταβληθέντων ποσών προς εξόφληση των επίμαχων φόρων.

- 21 Η Βελγική Κυβέρνηση και η Επιτροπή υπενθυμίζουν ότι, όπως προκύπτει από τη νομολογία του Δικαστηρίου, το εθνικό δικαστήριο, στο οποίο προσφεύγει επιχείρηση με αίτημα την επιστροφή καταβληθέντος φόρου, δεν είναι, καταρχήν, σε θέση, σε περίπτωση μη τηρήσεως του άρθρου 88, παράγραφος 3, τελευταία περίοδος, ΕΚ, να συμβάλει στη διασφάλιση των δικαιωμάτων που μπορεί να επικαλεσθεί ο πολίτης. Συγκεκριμένα, μια τέτοια επιστροφή θα δημιουργούσε απλώς μια νέα παράνομη ενίσχυση πλέον της πρώτης, ενώ, όπως κάθε εθνική αρχή, το εθνικό δικαστήριο οφείλει να συμμορφώνεται με το κοινοτικό δίκαιο και δεν μπορεί, συνεπώς, να εκδώσει απόφαση που συνίσταται στη χορήγηση άλλης παράνομης ενισχύσεως.
- 22 Η ίδια κυβέρνηση και η Επιτροπή εκτιμούν ότι, ακόμη και αν οι επίμαχες απαλλαγές πρέπει να θεωρηθούν ως συνιστώσες κρατικές ενισχύσεις, η προσφεύγουσα της κύριας δίκης αβασίμως αρνείται να καταβάλει τους επίμαχους φόρους. Αυτό θα ήταν δυνατό μόνον αν οι φόροι αυτοί αποτελούσαν τον τρόπο χρηματοδότησεως κρατικής ενισχύσεως και το προϊόν τους επηρέαζε το ύψος της ενισχύσεως. Στην προκειμένη περίπτωση, όμως, ούτε η εφαρμογή των απαλλαγών αυτών ούτε η έκτασή τους πληρούν αυτές τις προϋποθέσεις.
- 23 Υπενθυμίζεται ότι, κατά πάγια νομολογία του Δικαστηρίου, στο πλαίσιο της διαδικασίας συνεργασίας μεταξύ των εθνικών δικαστηρίων και του Δικαστηρίου που προβλέπει το άρθρο 234 ΕΚ, απόκειται στο Δικαστήριο να δώσει στο αιτούν δικαστήριο μια χρήσιμη απάντηση που να του παρέχει τη δυνατότητα επιλύσεως της διαφοράς της οποίας έχει επιληφθεί (βλ. αποφάσεις της 17ης Ιουλίου 1997, C-334/95, Krüger, Συλλογή 1997, σ. I-4517, σκέψη 22, και της 28ης Νοεμβρίου 2000, C-88/99, Roquette Frères, Συλλογή 2000, σ. I-10465, σκέψη 18).
- 24 Πρέπει να επισημανθεί επίσης ότι, κατά πάγια νομολογία, απόκειται στο εθνικό δικαστήριο που έχει επιληφθεί διαφοράς να εκτιμήσει τόσο την αναγκαιότητα μιας προδικαστικής αποφάσεως για την έκδοση της δικής του αποφάσεως όσο και τη λυσιτέλεια των ερωτημάτων που υποβάλλει στο Δικαστήριο. Εντούτοις, το Δικαστήριο μπορεί να αρνηθεί να απαντήσει σε προδικαστικό ερώτημα εθνικού

δικαστηρίου στην περίπτωση, μεταξύ άλλων, που προκύπτει προδήλως ότι η ερμηνεία του κοινοτικού δικαίου την οποία ζητεί το εθνικό δικαστήριο δεν έχει καμία σχέση με το υποστατό ή το αντικείμενο της διαφοράς της κύριας δίκης (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 15ης Ιουνίου 1999, C-421/97, Tarantik, Συλλογή 1999, σ. I-3633, σκέψη 33, της 9ης Μαρτίου 2000, C-437/97, EKW et Wein & Co, Συλλογή 2000, σ. I-1157, σκέψη 52, και της 22ας Ιανουαρίου 2002, C-390/99, Canal Satélite Digital, Συλλογή 2002, σ. I-607, σκέψη 19).

- 25 Προκειμένου περί του αντικειμένου των κυρίων δικών, πρέπει να τονισθεί ότι, όπως προκύπτει από τη δικογραφία και την ενώπιον του Δικαστηρίου συζήτηση, ιδίως από τις διευκρινίσεις που έδωσε η προσφεύγουσα της κύριας δίκης, μολονότι αντικείμενο των αιτημάτων της Air Liquide είναι η επιστροφή των επίμαχων φόρων, αυτά σκοπούν να θέσουν υπό αμφισβήτηση το κύρος των νομικών πράξεων με τις οποίες θεσπίστηκαν οι φόροι αυτοί.
- 26 Υπό τις συνθήκες αυτές, πρέπει να δοθεί απάντηση στα υποβληθέντα ερωτήματα.

Επί της απαντήσεως στα εν λόγω ερωτήματα

- 27 Πρέπει να υπομνησθεί ότι σκοπός του άρθρου 87 ΕΚ είναι η αποτροπή του επηρεασμού του μεταξύ κρατών μελών εμπορίου από πλεονεκτήματα παρεχόμενα από τις δημόσιες αρχές, τα οποία, υπό διάφορες μορφές, νοθεύουν ή απειλούν να νοθεύσουν τον ανταγωνισμό ενισχύοντας ορισμένες επιχειρήσεις ή ορισμένους παραγωγικούς κλάδους (απόφαση της 2ας Ιουλίου 1974, 173/73, Ιταλία κατά Επιτροπής, Συλλογή τόμος 1974, σ. 351, σκέψη 26).

- 28 Κατά συνέπεια, οι επίμαχες στις κύριες δίκες φορολογικές απαλλαγές πρέπει να εξετασθούν με κριτήριο τις προϋποθέσεις από τις οποίες εξαρτάται, κατά το άρθρο 87, παράγραφος 1, ΕΚ, ο χαρακτηρισμός ενός εθνικού μέτρου ως κρατικής ενισχύσεως, δηλαδή την χρηματοδότηση του μέτρου αυτού από το κράτος ή με κρατικούς πόρους, την ύπαρξη πλεονεκτήματος για μια επιχείρηση, την επιλεκτική εφαρμογή του εν λόγω μέτρου, καθώς και την επίδραση που ασκεί αυτό στο μεταξύ κρατών μελών εμπόριο και την εξ αυτής απορρέουσα νόθευση του ανταγωνισμού.
- 29 Όσον αφορά την πρώτη και τη δεύτερη προϋπόθεση, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, η έννοια της ενισχύσεως είναι ευρύτερη από αυτήν της επιδοτήσεως, διότι περιλαμβάνει όχι μόνον τις θετικές παροχές, όπως είναι οι επιδοτήσεις καθαυτές, αλλά και κρατικές παρεμβάσεις οι οποίες, κατά διαφόρους τρόπους, περιορίζουν τις επιβαρύνσεις που συνήθως βαρύνουν τον προϋπολογισμό μιας επιχειρήσεως και οι οποίες, χωρίς να είναι επιδοτήσεις υπό τη στενή έννοια του όρου, είναι της αυτής φύσεως και επιφέρουν ταυτόσημα αποτελέσματα (βλ., μεταξύ άλλων, τις αποφάσεις της 8ης Νοεμβρίου 2001, C-143/99, *Adria-Wien Pipeline* και *Wietersdorfer & Peggauer Zementwerke*, Συλλογή 2001, σ. I-8365, σκέψη 38, της 15ης Ιουλίου 2004, C-501/00, *Ισπανία κατά Επιτροπής*, Συλλογή 2004, σ. I-6717, σκέψη 90, και της 15ης Δεκεμβρίου 2005, C-66/02, *Ιταλία κατά Επιτροπής*, Συλλογή 2005, σ. I-10901, σκέψη 77).
- 30 Εξ αυτών συνάγεται ότι μέτρο με το οποίο οι δημόσιες αρχές παρέχουν σε ορισμένες επιχειρήσεις φορολογική απαλλαγή που, μολοντί δεν συνεπάγεται μεταβίβαση κρατικών πόρων, περιάγει τους δικαιούχους σε ευνοϊκότερη οικονομική κατάσταση σε σχέση με τους λοιπούς φορολογουμένους, συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87, παράγραφος 1, ΕΚ (βλ. αποφάσεις της 15ης Μαρτίου 1994, C-387/92, *Banco Exterior de España*, Συλλογή 1994, σ. I-877, σκέψη 14, και της 10ης Ιανουαρίου 2006, C-222/04, *Cassa di Risparmio di Firenze κ.λπ.*, Συλλογή 2006, σ. I-289, σκέψη 132).
- 31 Όσον αφορά την τρίτη προϋπόθεση, περί επιλεκτικής εφαρμογής των επίμαχων στην κύρια δίκη μέτρων, δεν αμφισβητείται ότι τα οικεία φορολογικά πλεονεκτήματα δεν εφαρμόζονται σε όλες τις επιχειρήσεις, αλλά χορηγούνται στις επιχειρήσεις που ασκούν ορισμένα είδη δραστηριοτήτων, συγκεκριμένα σε όσες χρησιμοποιούν στους σταθμούς συμπίεσης φυσικού αερίου κινητήρες οι οποίοι θέτουν σε λειτουργία συμπιεστές που δημιουργούν τις αναγκαίες συνθήκες πίεσεως στους αγωγούς τροφοδοσίας.

- 32 Κατά συνέπεια, δεδομένου ότι δεν εφαρμόζονται σε όλους τους επιχειρηματίες, τα μέτρα αυτά δεν μπορούν να θεωρηθούν ως γενικά μέτρα δημοσιονομικής ή οικονομικής πολιτικής (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση της 15ης Δεκεμβρίου 2005, Ιταλία κατά Επιτροπής, σκέψη 99, και απόφαση της 15ης Δεκεμβρίου 2005, C-148/04, Unicredito Italiano, Συλλογή 2005, σ. I-11137, σκέψη 49).
- 33 Όσον αφορά την τέταρτη προϋπόθεση, περί του αν υφίσταται κρατική ενίσχυση, το άρθρο 87, παράγραφος 1, ΕΚ προβλέπει ότι το επίμαχο μέτρο πρέπει να επηρεάζει τις μεταξύ κρατών μελών εμπορικές συναλλαγές και να νοθεύει ή να απειλεί να νοθεύσει τον ανταγωνισμό.
- 34 Από τη νομολογία προκύπτει ότι για τον χαρακτηρισμό ενός μέτρου ως κρατικής ενισχύσεως απαιτείται να εξετασθεί μόνον αν η χορηγούμενη ενίσχυση δύναται να επηρεάσει το εμπόριο μεταξύ των κρατών μελών και να νοθεύσει τον ανταγωνισμό και όχι αν η ενίσχυση αυτή έχει πραγματικές επιπτώσεις στο ενδοκοινοτικό εμπόριο και νοθεύει όντως τον ανταγωνισμό (βλ. απόφαση της 29ης Απριλίου 2004, C-372/97, Ιταλία κατά Επιτροπής, Συλλογή 2004, σ. I-3679, σκέψη 44, και προπαρατεθείσες αποφάσεις της 15ης Δεκεμβρίου 2005, Ιταλία κατά Επιτροπής, σκέψη 111, και Unicredito Italiano, σκέψη 54).
- 35 Ειδικότερα, όταν μια ενίσχυση χορηγούμενη από κράτος μέλος ενισχύει τη θέση μιας επιχειρήσεως σε σχέση με άλλες ανταγωνίστριες επιχειρήσεις στο ενδοκοινοτικό εμπόριο, πρέπει να θεωρείται ότι το εμπόριο αυτό επηρεάζεται από την εν λόγω ενίσχυση. Εξάλλου, δεν είναι αναγκαίο η επιχείρηση που έλαβε την ενίσχυση να μετέχει η ίδια στο ενδοκοινοτικό εμπόριο (βλ., μεταξύ άλλων, τις προπαρατεθείσες αποφάσεις της 15ης Δεκεμβρίου 2005, Ιταλία κατά Επιτροπής, σκέψεις 115 και 117, και Unicredito Italiano, σκέψεις 56 και 58, καθώς και την εκεί παρατιθέμενη νομολογία).
- 36 Τέλος, το σχετικά χαμηλό ύψος μιας ενισχύσεως ή το σχετικά μέτριο μέγεθος της επιχειρήσεως που λαμβάνει την ενίσχυση δεν αποκλείουν a priori το ενδεχόμενο επηρεασμού του εμπορίου μεταξύ κρατών μελών (βλ. απόφαση της 14ης Σεπτεμβρίου 1994, υποθέσεις C-278/92 ως C-280/92, Ισπανία κατά Επιτροπής, Συλλογή 1994, σ. I-4103, σκέψη 42).

- 37 Στα αιτούντα δικαστήρια εναπόκειται να αποφανθούν, υπό το πρίσμα των ανωτέρω ερμηνευτικών στοιχείων, για το αν συντρέχει, στις υποθέσεις των κυρίων δικών, περίπτωση κρατικής ενισχύσεως.
- 38 Επομένως, στο μοναδικό ερώτημα που υποβλήθηκε στο πλαίσιο της υποθέσεως C-393/04 και στο πρώτο ερώτημα που υποβλήθηκε στο πλαίσιο της υποθέσεως C-41/05 πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι η απαλλαγή από ένα δημοτικό ή κοινοτικό φόρο κινητήριας δύναμης, η οποία χορηγείται μόνον υπέρ των κινητήρων που χρησιμοποιούνται στους σταθμούς φυσικού αερίου εξαιρουμένων των κινητήρων που χρησιμοποιούνται για άλλα βιομηχανικά αέρια, μπορεί να χαρακτηριστεί ως κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 ΕΚ. Στα αιτούντα δικαστήρια εναπόκειται να εκτιμήσουν αν πληρούνται οι προϋποθέσεις της υπάρξεως κρατικής ενισχύσεως.

Επί του δεύτερου ερωτήματος που υποβλήθηκε στο πλαίσιο της υποθέσεως C-41/05

- 39 Με το ερώτημα αυτό, το αιτούν δικαστήριο ερωτά το Δικαστήριο ως προς τις έννομες συνέπειες του χαρακτηρισμού της επίμαχης απαλλαγής ως κρατικής ενισχύσεως και ως προς τα δικαιώματα του φορολογουμένου που κατέβαλε φόρο, η απαλλαγή από τον οποίο υπέρ άλλων επιχειρήσεων ενδέχεται να συνιστά κρατική ενίσχυση.
- 40 Προκειμένου να δοθεί απάντηση στο ερώτημα αυτό, πρέπει να υπομνησθεί ότι, κατά το άρθρο 88, παράγραφος 3, τρίτη περίοδος, ΕΚ, ένα κράτος μέλος δεν δύναται να εφαρμόσει σχεδιαζόμενα μέτρα ενισχύσεως πριν αυτά κηρυχθούν συμβατά με την κοινή αγορά.
- 41 Συναφώς, το Δικαστήριο έχει κρίνει ότι δεν χωρεί παρέμβαση εθνικού δικαστηρίου στο σύστημα ελέγχου των κρατικών ενισχύσεων παρά μόνον εφόσον απορρέει από το άμεσο αποτέλεσμα που η νομολογία έχει αναγνωρίσει ότι αναπτύσσει η

απαγόρευση εφαρμογής κρατικών ενισχύσεων, κατά το άρθρο 88, παράγραφος 3, ΕΚ. Το Δικαστήριο υπογράμμισε ιδίως ότι εναπόκειται στα δικαστήρια των κρατών μελών να διασφαλίζουν τα δικαιώματα των πολιτών σε περίπτωση που οι εθνικές αρχές δεν τηρούν την απαγόρευση εφαρμογής των ενισχύσεων (βλ. απόφαση της 21ης Οκτωβρίου 2003, C-261/01 et C-262/01, Van Calster κ.λπ., Συλλογή 2003, σ. I-12249, σκέψη 53).

42 Ως προς τα μέτρα τα οποία είναι δυνατόν ή πρέπει να ληφθούν προς εξασφάλιση αυτής της δικαστικής προστασίας, το Δικαστήριο διευκρίνισε ότι τα εθνικά δικαστήρια οφείλουν να αντλούν όλες τις συνέπειες μιας τέτοιας παραλείψεως συμμορφώσεως, την οποία επικαλούνται οι πολίτες, σύμφωνα με τα εθνικά δικονομικά μέσα, όσον αφορά τόσο το κύρος των πράξεων εφαρμογής των μέτρων ενισχύσεως όσο και την ανάκτηση των χρηματικών ενισχύσεων που χορηγήθηκαν κατά παράβαση του άρθρου 88, παράγραφος 3, ΕΚ (βλ. αποφάσεις της 21ης Νοεμβρίου 1991, C-354/90, *Fédération nationale du commerce extérieur des produits alimentaires et Syndicat national des négociants et transformateurs de saumon*, Συλλογή 1991, σ. I-5505, σκέψη 12, και της 13ης Ιανουαρίου 2005, C-174/02, *Streekgewest*, Συλλογή 2005, σ. I-85, σκέψη 17).

43 Το Δικαστήριο έκρινε επίσης ότι οι υπόχρεοι ενός φόρου δεν μπορούν να προβάλουν τον ισχυρισμό ότι η απαλλαγή που απολαύουν άλλες επιχειρήσεις συνιστά κρατική ενίσχυση ώστε αυτοί να απαλλαγούν από την υποχρέωση καταβολής του εν λόγω φόρου (βλ. την απόφαση της 20ής Σεπτεμβρίου 2001, C-390/98, *Banks*, Συλλογή 2001, σ. I-6117, σκέψη 80). Επομένως, ακόμη και αν η επίμαχη στην κύρια δίκη απαλλαγή συνιστά κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 ΕΚ, ο ενδεχομένως παράνομος χαρακτήρας της ενισχύσεως αυτής δεν μπορεί να θίξει τη νομιμότητα του φόρου καθεαυτού.

44 Συγκεκριμένα, το άρθρο 88, παράγραφος 3, τελευταία περίοδος, ΕΚ ορίζει μια υποχρέωση η οποία αποσκοπεί στο να διασφαλίζει ότι δεν θα χορηγείται ενίσχυση πριν η Επιτροπή την κηρύξει συμβατή με την κοινή αγορά. Στο πλαίσιο αυτό, η δικαιοδοσία των εθνικών δικαστηρίων είναι κατ' ουσίαν προληπτικής φύσεως και δεν μπορεί να υπερβεί αυτήν που ανατέθηκε στην Επιτροπή για την περίπτωση εκδόσεως αποφάσεως επί της νομιμότητας μιας κρατικής ενισχύσεως κατόπιν ενδελεχούς εξετάσεως.

- 45 Διαπιστώνεται, τέλος, ότι μια διεύρυνση του κύκλου των εν δυνάμει δικαιούχων που θα περιλάμβανε και άλλες επιχειρήσεις δεν θα εξαφάνιζε τα αποτελέσματα ενισχύσεως που χορηγήθηκε κατά παράβαση του άρθρου 88, παράγραφος 3, ΕΚ, αλλά θα είχε, αντιθέτως, ως συνέπεια την επιδείνωση των αποτελεσμάτων της ενισχύσεως αυτής.
- 46 Αυτό δεν θα ίσχυε αν ο φόρος και η προβλεπόμενη απαλλαγή αποτελούσαν αναπόσπαστο μέρος ενός μέτρου ενισχύσεως. Για να θεωρηθεί ότι ένας φόρος αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του μέτρου ενισχύσεως, πρέπει να υφίσταται αναγκαστική σχέση μεταξύ του φόρου και της ενισχύσεως βάσει της συναφούς εθνικής νομοθεσίας, υπό την έννοια ότι το προϊόν του φόρου πρέπει να προορίζεται απαραίτητα για τη χρηματοδότηση της ενισχύσεως, να επηρεάζει άμεσα το μέγεθος της και, κατά συνέπεια, την εκτίμηση περί του αν είναι συμβατή η ενίσχυση αυτή με την κοινή αγορά (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση *Streekgewest*, σκέψη 26, και απόφαση της 27ης Οκτωβρίου 2005, υποθέσεις C-266/04 ως C-270/04, C-276/04 και C-321/04 ως C-325/04, *Casino France* κ.λπ., Συλλογή 2005, σ. I-9481, σκέψη 40). Ωστόσο, δεν υφίσταται αναγκαστική σχέση μεταξύ ενός φόρου και της απαλλαγής μιας κατηγορίας επιχειρήσεων από τον φόρο αυτόν. Πράγματι, η εφαρμογή της φορολογικής απαλλαγής και η έκτασή της δεν εξαρτώνται από το προϊόν του φόρου (βλ. τις προπαρατεθείσες αποφάσεις *Streekgewest*, σκέψη 28, και *Casino France* κ.λπ., σκέψη 41).
- 47 Δεν αμφισβητείται ότι, στην κύρια δίκη, δεν αποδείχθηκε τέτοια σχέση μεταξύ του φόρου κινητήριας δύναμης και των προβλεπομένων απαλλαγών από αυτόν.
- 48 Κατά συνέπεια, στο δεύτερο ερώτημα που υποβλήθηκε στο πλαίσιο της υποθέσεως C-41/05 πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι ο ενδεχομένως παράνομος χαρακτήρας, σε σχέση με το κοινοτικό δίκαιο περί κρατικών ενισχύσεων, μιας φορολογικής απαλλαγής, όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, δεν μπορεί να θίξει τη νομιμότητα του φόρου καθεαυτόν, οπότε οι επιχειρήσεις οι οποίες είναι υπόχρεες αυτού του φόρου δεν μπορούν να προβάλουν ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων τον ισχυρισμό περί του παράνομου χαρακτήρα της χορηγούμενης απαλλαγής ώστε να απαλλαγούν από την υποχρέωση καταβολής του εν λόγω φόρου ή να επιτύχουν την επιστροφή του.

Επί του τρίτου και τετάρτου ερωτήματος που υποβλήθηκαν στο πλαίσιο της υποθέσεως C-41/05

— Προκαταρκτικές παρατηρήσεις

49 Με το τρίτο και το τέταρτο ερώτημά του, το αιτούν δικαστήριο ερωτά αν ο φόρος κινητήριας δύναμης δύναται να συνιστά φορολογική επιβάρυνση ισοδυνάμου αποτελέσματος με τους εισαγωγικούς και εξαγωγικούς δασμούς κατά την έννοια του άρθρου 25 ΕΚ ή εσωτερικό φόρο που εισάγει διακρίσεις και ως εκ τούτου απαγορεύεται από το άρθρο 90 ΕΚ.

50 Υπενθυμίζεται, κατ' αρχάς, ότι οι διατάξεις της Συνθήκης περί φορολογικών επιβαρύνσεων ισοδυνάμου αποτελέσματος και οι διατάξεις περί ενεχόντων διακρίσεις εσωτερικών φόρων δεν μπορούν να εφαρμοστούν σωρευτικά, οπότε το ίδιο μέτρο δεν μπορεί, στο σύστημα της Συνθήκης, να ανήκει ταυτοχρόνως και στις δύο αυτές κατηγορίες (βλ. απόφαση της 2ας Αυγούστου 1993, C-266/91, Celbi, Συλλογή 1993, σ. I-4337, σκέψη 9).

— Επί του τρίτου ερωτήματος

51 Πρέπει να επισημανθεί ότι, κατά πάγια νομολογία, κάθε χρηματική επιβάρυνση, έστω και ελάχιστη, που επιβάλλεται μονομερώς, ανεξαρτήτως της ονομασίας της και της τεχνικής της, και πλήττει τα εγχώρια ή αλλοδαπά προϊόντα επειδή αυτά διέρχονται τα σύνορα, όταν δεν είναι δασμός στην κυριολεξία, συνιστά φορολογική επιβάρυνση ισοδυνάμου αποτελέσματος κατά την έννοια του άρθρου 25 ΕΚ (βλ. αποφάσεις της 17ης Σεπτεμβρίου 1997, C-347/95, UCAL, Συλλογή 1997, σ. I-4911, σκέψη 18, της 9ης Σεπτεμβρίου 2004, C-72/03, Carbonati Aruani, Συλλογή 2004, σ. I-8027, σκέψη 20, και της 8ης Νοεμβρίου 2005, C-293/02, Jersey Produce Marketing Organisation, Συλλογή 2005, σ. I-9543, σκέψη 55).

- 52 Λαμβανομένου υπόψη του ορισμού αυτού και προκειμένου περί των χαρακτηρι-
στικών γνωρισμάτων του επίμαχου στην κύρια δίκη φόρου, διαπιστώνεται ότι, όπως
προκύπτει από την ενώπιον του Δικαστηρίου συζήτηση, ο φόρος αυτός επιβαρύνει,
μεταξύ άλλων, τους κινητήρες που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά βιομηχα-
νικού αερίου μέσω αγωγών υπό πολύ υψηλή πίεση, για την εξασφάλιση της οποίας
απαιτείται η λειτουργία σταθμών συμπίεσης. Επιπλέον, ο εν λόγω φόρος αφορά
ένα μεγάλο αριθμό βιομηχανικών δραστηριοτήτων, στις οποίες χρησιμοποιούνται οι
κινητήρες αυτοί.
- 53 Συνεπώς, το γενεσιουργό γεγονός της υποχρέωσης καταβολής του φόρου είναι η
λειτουργία των κινητήρων και η υπ' αυτών κατανάλωση ενέργειας, ανεξαρτήτως της
ουσίας ή της πηγής ενέργειας που θέτει τους κινητήρες σε λειτουργία. Δεδομένου
ότι δεν επιβάλλεται λόγω της διελεύσεως συνόρων, ο εν λόγω φόρος δεν συνδέεται,
επομένως, με την εισαγωγή ή την εξαγωγή εμπορευμάτων.
- 54 Επομένως, στο τρίτο ερώτημα που υποβλήθηκε στο πλαίσιο της υποθέσεως C-41/05
πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι ένας φόρος κινητήριας δύναμης ο οποίος
επιβαρύνει, μεταξύ άλλων, τους κινητήρες που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά
βιομηχανικού αερίου μέσω αγωγών υπό πολύ υψηλή πίεση δεν συνιστά φορολογική
επιβάρυνση ισοδυνάμου αποτελέσματος κατά την έννοια του άρθρου 25 ΕΚ.

— Επί του τετάρτου ερωτήματος

- 55 Όπως έχει τονίσει το Δικαστήριο, το άρθρο 90 ΕΚ αποτελεί, στο πλαίσιο του
συστήματος της Συνθήκης, συμπλήρωμα των διατάξεων περί καταργήσεως των
δασμών και των φορολογικών επιβαρύνσεων ισοδυνάμου αποτελέσματος. Η
διάταξη αυτή αποσκοπεί στη διασφάλιση της ελεύθερης κυκλοφορίας των
εμπορευμάτων μεταξύ των κρατών μελών, υπό κανονικές συνθήκες ανταγωνισμού,
με την κατάργηση κάθε μορφής προστατευτισμού που θα μπορούσε να προκύψει
από την επιβολή εσωτερικών φόρων που εισάγουν διακρίσεις εις βάρος προϊόντων
καταγομένων από άλλα κράτη μέλη (αποφάσεις της 27ης Φεβρουαρίου 1980,
168/78, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλογή 1980/Ι, σ. Ι-181, σκέψη 4, 169/78,
Επιτροπή κατά Ιταλίας, Συλλογή 1980/Ι, σ. Ι-185, σκέψη 4, και 171/78, Επιτροπή
κατά Δανίας, Συλλογή 1980/Ι, σ. Ι-225, σκέψη 4).

- 56 Πρέπει να προστεθεί ότι στο άρθρο 90 ΕΚ εμπίπτουν οι χρηματικές επιβαρύνσεις που απορρέουν από ένα γενικό σύστημα εσωτερικών φόρων στο οποίο υπόκεινται συστηματικά, βάσει των ιδίων αντικειμενικών κριτηρίων, κατηγορίες προϊόντων ανεξαρτήτως της προελεύσεως ή του προορισμού τους (βλ., μεταξύ άλλων, αποφάσεις της 3ης Φεβρουαρίου 1981, 90/79, Επιτροπή κατά Γαλλίας, Συλλογή 1981, σ. 283, σκέψη 14, της 16ης Ιουλίου 1992, C-163/90, Legros κ.λπ., Συλλογή 1992, σ. I-4625, σκέψη 11, και της 16ης Δεκεμβρίου 1992, C-17/91, Lornoy κ.λπ., Συλλογή 1992, σ. I-6523, σκέψη 19).
- 57 Προκειμένου περί του επίμαχου στην κύρια δίκη φόρου κινητήριας δύναμης, πρέπει να επισημανθεί ότι αυτός δεν επιβαρύνει κατά τρόπο ειδικό ή διαφορετικό τα εξαγόμενα ή εισαγόμενα προϊόντα, δεδομένου ότι αφορά τις οικονομικές δραστηριότητες που ασκούν οι βιομηχανικές, εμπορικές, χρηματοπιστωτικές ή γεωργικές επιχειρήσεις και όχι τα προϊόντα αυτά καθεαυτά.
- 58 Πρέπει, εξάλλου, να επισημανθεί ότι το γεγονός ότι η χορηγούμενη απαλλαγή αφορά τους κινητήρες που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά του φυσικού αερίου δεν αρκεί προς απόδειξη του ότι ο εν λόγω φόρος εισάγει διακρίσεις, εφόσον, όπως προκύπτει από την ενώπιον του Δικαστηρίου συζήτηση, το αέριο αυτό δεν είναι προϊόν ανάλογο ή ανταγωνιστικό του βιομηχανικού αερίου.
- 59 Συνεπώς, στο τέταρτο ερώτημα που υποβλήθηκε στο πλαίσιο της υποθέσεως C-41/05 πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι ένας φόρος κινητήριας δύναμης ο οποίος επιβαρύνει, μεταξύ άλλων, τους κινητήρες που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά βιομηχανικού αερίου μέσω αγωγών υπό πολύ υψηλή πίεση δεν συνιστά εσωτερικό φόρο που εισάγει διακρίσεις κατά την έννοια του άρθρου 90 ΕΚ.
- 60 Κατόπιν των απαντήσεων που δόθηκαν στο τρίτο και τέταρτο ερώτημα που υποβλήθηκε στο πλαίσιο της υποθέσεως C-41/05, παρέλκει η απάντηση στο πέμπτο ερώτημα που υποβλήθηκε στο πλαίσιο αυτής της υποθέσεως.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 61 Δεδομένου ότι οι διαδικασίες έχουν ως προς τους διαδίκους των κυρίων δικών τον χαρακτήρα παρεμπόδισης που ανέκυψε ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων, σ' αυτά εναπόκειται να αποφανθούν επί των εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πλην των ως άνω διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (δεύτερο τμήμα) αποφαινεται:

- 1) Η απαλλαγή από ένα δημοτικό ή κοινοτικό φόρο κινητήριας δύναμης, η οποία χορηγείται μόνον υπέρ των κινητήρων που χρησιμοποιούνται στους σταθμούς φυσικού αερίου εξαιρουμένων των κινητήρων που χρησιμοποιούνται για άλλα βιομηχανικά αέρια, μπορεί να χαρακτηριστεί ως κρατική ενίσχυση κατά την έννοια του άρθρου 87 ΕΚ. Στα αιτούντα δικαστήρια εναπόκειται να εκτιμήσουν αν πληρούνται οι προϋποθέσεις της υπέρβασης κρατικής ενίσχυσης.

- 2) Ο ενδεχομένως παράνομος χαρακτήρας, σε σχέση με το κοινοτικό δίκαιο περί κρατικών ενισχύσεων, μιας φορολογικής απαλλαγής, όπως η επίμαχη στην κύρια δίκη, δεν μπορεί να θίξει τη νομιμότητα του φόρου καθεαυτόν, οπότε οι επιχειρήσεις οι οποίες είναι υπόχρεες αυτού του φόρου δεν μπορούν να προβάλουν ενώπιον των εθνικών δικαστηρίων τον ισχυρισμό περί του παράνομου χαρακτήρα της χορηγούμενης απαλλαγής ώστε να απαλλαγούν από την υποχρέωση καταβολής του εν λόγω φόρου ή να επιτύχουν την επιστροφή του.

- 3) Ένας φόρος κινητήριας δύναμης ο οποίος επιβαρύνει, μεταξύ άλλων, τους κινητήρες που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά βιομηχανικού αερίου μέσω αγωγών υπό πολύ υψηλή πίεση δεν συνιστά φορολογική επιβάρυνση ισοδυνάμου αποτελέσματος κατά την έννοια του άρθρου 25 ΕΚ.
- 4) Ένας φόρος κινητήριας δύναμης ο οποίος επιβαρύνει, μεταξύ άλλων, τους κινητήρες που χρησιμοποιούνται για τη μεταφορά βιομηχανικού αερίου μέσω αγωγών υπό πολύ υψηλή πίεση δεν συνιστά εσωτερικό φόρο που εισάγει διακρίσεις κατά την έννοια του άρθρου 90 ΕΚ.

(υπογραφές)